

**Dolnośląski
Wojewódzki
Urząd Pracy**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM**

**INFORMACJA SYGNALNA
ZA I PÓŁROCZE 2017 ROKU**

Wrzesień 2017

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WOJ. DOLNOŚLĄSKIE INFORMACJA SYGNALNA I PÓŁROCZE 2017

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierowcy motocykli
	zawód deficytowy	Analitycy systemów komputerowych
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napęniania butelek
		Magazynierzy i pokrewni
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Analitycy finansowi
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Inżynierowie elektronicy
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Kierownicy do spraw finansowych
		Przedstawiciele handlowi
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Sekretarze prawni
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Spedytorzy i pokrewni
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Czyściele pojazdów
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Windykatorzy i pokrewni
		Inżynierowie telekomunikacji
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy technologii żywności
		Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy

		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
	Kierownicy w górnictwie	

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest ważnym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Jest on bowiem źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy.

Od 2015 roku monitoring prowadzony jest w oparciu o nową metodologię. Opracowane zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinny umożliwić w szczególności realizację zakładanych celów:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo- - kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. Dane te stanowią zaledwie część informacji na temat całego rynku pracy. Nie istnieje prawny obowiązek zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, jak również bezrobotny nie jest zobligowany do rejestracji w urzędzie pracy. W związku z tym, zaleca się wprowadzenie do monitoringu dodatkowych źródeł danych, które umożliwią zwiększenie jego użyteczności poprzez szerszą analizę lokalnego, wojewódzkiego oraz krajowego rynku pracy.

Dodatkowe źródła danych można podzielić na:

- pierwotne – badanie ofert pracy upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy;
- wtórne – analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz system prognostyczno-informacyjny.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytową i podaźową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego.

Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składać się z sześciu elementów: analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy, rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy umiejętności i uprawnień, analizy rynku edukacyjnego, analizy lokalnego rynku pracy na podstawie wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw oraz prognoz rynku pracy.

W nowej metodologii przyjęto półroczny i roczny okres sprawozdawczy. Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzone będą półrocznie i rocznie, natomiast tylko raz w roku rekomenduje się przedstawiać analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, analizę rynku edukacyjnego, analizę lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego oraz analizę umiejętności i uprawnień. Publikowanie raportów z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywać się będzie w następujących terminach:

Elementy monitoringu	Typ raportu	Data publikacji
Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	informacja sygnalna	za I półrocze do końca sierpnia za II półrocze do końca lutego następnego roku
Analiza umiejętności i uprawnień	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza rynku edukacyjnego	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Prognoza rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego

Prognoza rynku pracy opierać się będzie na corocznym badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw z wykorzystaniem modelu ekonometrycznego z internetowego systemu prognozowania zatrudnienia przygotowanego w ramach projektu „Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej”.

Nowo opracowana metodologia wprowadza zmienione definicje dla zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania

rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bez-robotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Podział na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe przeprowadzany jest dla elementarnych grup zawodów (kody czterocyfrowe). Wprowadzono także nowe mierniki służące kwalifikacji zawodu do jednej z grup. Szczegółowe informacje dotyczące nowej metodologii zawarto w opracowaniu „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym runku pracy*”, którą można pobrać ze strony internetowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Informacja sygnałna za I półrocze 2017 r. jest kolejną informacją sporządzoną według nowej metodologii. Obliczenia i tabele wynikowe, w oparciu o które zidentyfikowano zawody deficytowe, nadwyżkowe oraz zrównoważone przeprowadzone zostały przez firmę SIGNITY zarządzającą aplikacjami Syriusz i Viator.

Wicedyrektor DWUP

Bartosz Kotecki